

Asia: VN/3229/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa ja siihen liittyviksi laeiksi

1. Yleiset huomiot työryhmän ehdotuksesta hallituksen esitykseksi

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Puolustusministeriö on pyytänyt tietosuojavaltuutetun toimistolta lausuntoa työryhmän ehdotuksesta. Työryhmän ehdotus on laadittu hallituksen esityksen muotoon.

Sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa ehdotetaan annettavaksi uusi laki. Voimassa oleva sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annettu laki (255/2014) kumottaisiin. Henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annettua lakia (339/2019) sekä tiedustelutoiminnan valvonnasta annettua lakia (121/2019) muutettaisiin. Lisäksi kuuteen lakiin tehtäisiin teknisluontoisia muutoksia.

Pääesikunnalle ehdotetaan uudeksi tehtäväksi sotilasrikosten ennalta estäminen ja paljastaminen. Voimassa olevan lain mukaan Pääesikunnan tehtävänä on sotilasrikosten selvittäminen.

Kaikkiin Pääesikunnan rikostorjuntatehtäviin ehdotetaan uutta sääntelyä yleisistä toimivaltuuksista.

Lisäksi Pääesikunnalle ehdotetaan eräitä kokonaan uusia toimivaltuuksia rikosten ennalta estämis- ja paljastamistehtäviin liittyen. Pääesikunnalle ehdotetaan oikeutta käyttää salaisia tiedonhankintakeinoja nykyistä enemmän itsenäisesti, kun kyseessä on sotilaallisen maanpuolustuksen alalla Suomeen kohdistuvaan tiedustelutoimintaan ja sotilaallisen maanpuolustuksen tarkoitusta vaarantavaan toimintaan liittyvien rikosten ennalta estäminen ja paljastaminen.

Muutoksia ehdotetaan myös esitutkinnan toimittamista, virka-apua ja viranomaisten yhteistoimintaa koskeviin säännöksiin. Reserviläisille ehdotetaan uusia toimivaltuuksia rikostorjuntaan sekä normaalioloissa että normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Puolustusvoimien rikostorjuntatehtävien valvontaa koskevaa sääntelyä ehdotetaan muutettavaksi siten, että tiedusteluvalvontavaltuutettu valvoisi myös sotilastiedusteluviranomaisen rikostorjuntaa, minkä lisäksi eduskunnan tiedusteluvalvontavaliokunta harjoittaisi edellä mainitun toiminnan parlamentaarista valvontaa.

Voimassa oleviin sotilaskurinpitomenettelyä koskeviin säännöksiin ehdotetaan vain joitakin teknisluontoisia muutoksia.

Ehdotuksen tavoitteena on varmistaa rikosvastuun tehokas toteutuminen Puolustusvoimissa. Uusien ja Puolustusvoimien itsenäisesti käytettävissä olevien toimivaltuuksien avulla tehostettaisiin sotilasrikosten sekä maanpuolustusta vaarantavaan toimintaan liittyvien rikosten ennalta estämistä ja paljastamista. Lisäksi tarkoitus on poistaa esteitä, jotka haittaavat sujuvaa viranomaisyhteistyötä rikostorjunnassa.

Tietosuojavaltuutetun toimisto kiittää mahdollisuudesta lausua sotilaskurinpitoa ja rikostorjuntaa Puolustusvoimissa koskevan sääntelyn uudistamista koskevasta hallituksen esityksestä. Hallituksen esityksestä ei ole lausuttavaa.

2. Pääesikunnan tehtävät rikostorjunnassa (1. lakiehdotuksen 11 luku)

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

3. Pääesikunnan toimivaltuudet rikostorjunnassa (1. lakiehdotuksen 12 luku)

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

4. Salaiset tiedonhankintakeinot Pääesikunnan rikostorjunnassa (1. lakiehdotuksen 13 luku)

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

5. Asevelvollisuuslain mukaisessa palveluksessa olevan reserviläisen tehtävät ja toimivaltuudet (1. lakiehdotuksen 14 luku)

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

6. Valvonta (1. lakiehdotuksen 15 luku)

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

7. Yhteistoiminta muiden viranomaisten kanssa (1. lakiehdotuksen 16 luku)

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

8. Muut huomiot 1. lakiehdotukseen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

9. Lakiehdotukset 2 - 9

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

10. Muut mahdolliset huomiot

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Kuparinen Juhani
Tietosuojavaltuutetun toimisto - Ylitarkastaja Juhani Kuparinen